

A Hűvösvölgyi Gesztenyéskert Óvoda

Pedagógiai Programja

2016.

1. Az óvoda adatai

Az intézmény neve: Hűvösvölgyi Gesztenyés kert Óvoda
címe: 1021 Budapest, Hűvösvölgyi út 133.
telefon: 394 2979; 200 6614
fax: 200 6614
e-mail: geszt@ecom.hu

Az intézmény alapítója: Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat
fenntartója: Budapest Főváros II. Kerületi Önkormányzat
címe: 1024 Budapest, Mechwart liget 1.
telefon: 346 5400
fax: 346 5592

Az óvoda vezetője: Andrásiné Sűmegi Szilvia

OM azonosító: 102873

Alapító okirat száma: 304/1997. (VII. 01.)
módosítása: 199/2015. (VI.25)

Az óvodai csoportok száma: 6

Gyermekférőhelyek száma: 180

A program készítője: az óvoda nevelőtestülete

Budapest, 2016. május 30.

2. Helyzetelemzés

2.1. Tárgyi és környezeti feltételek

A Gesztenyés kert Óvoda a Hűvösvölgyi út és a Vadaskerti út sarkán szép természeti környezetben, ősfás, bokros, cserjés és virágos kertben található.

Kapuit a II. kerületi Tanács 1974-ben nyitotta meg két csoporttal, majd mára már a II. kerületi Önkormányzat fenntartásában, hat csoportban mintegy 180 gyermekkel működteti. A Gesztenyés kert nevet a 20. születésnap alkalmából vettük fel, amely egyben kifejezi, hogy nevelésünkben kiemelt szerepe van természeti környezet megszerettetésének.

Az óvoda épülete egyszintes, jó építészeti állagú, megfelelően karbantartott. Épületében hat csoportszoba kapott helyet, négy a földszinten, kettő pedig az emeleten. Belső kialakításuk, a helyiségek elrendezése, nagysága és használati funkciói ideális teret biztosítanak az óvodáskorú gyermekek neveléséhez.

Az épület akadálymentesítésével biztosított a mozgásukban akadályoztatott gyermekek fogadása, nevelése is.

A csoportszobák tágasak, világosak, kielégítően felszereltek. A természetes anyagok használata, az élő természet megjelenítése az épületben és a csoportszobák többségében prioritást élvez.

A folyosókon elhelyezett természeti képek, a védett állatok és növények színes tablói, az akváriumok és zöld növények jelenléte a környezeti nevelés azon elemeihez tartoznak, melyek segítik a kisgyermekek környezetnevelési világlátását, a környezettudatos személyiség fejlődésének kialakítását.

A csoportokhoz tartozó kiszolgáló és mellékhelyiségek tágasak, rendezettek. Külön helyiség biztosított a pedagógiai szakszolgáltatások végzésére.

A közel egy hektáros, tervszerűen, szépen kialakított kertben nyomon követhető a kertészek, az óvónők, dajkák, a karbantartó gondos keze munkája. Biztosított az a lehetőség is, hogy a 3-7 éves korosztály megtalálja a számára legkedvezőbb szabad játékválasztást. Így mind a nagymozgások gyakorlásához szükséges terepet (sportpálya, kerékpár és roller-út), mind a pihenést, a csendesebb, intimitást igénylő játékok terepét (homokozók, hinták, ülőpadok, mini arborétum, sziklakert, kis tó, tűzrakó, meseház, bokorsátrak, „esőház”, babaház, stb). E szép természeti környezet a gyermeki kíváncsiság kielégítésének és tapasztalatszerzési lehetőségeinek kimeríthetetlen tárházát biztosítja.

2.2. Személyi feltételek

Az óvoda alkalmazottainak létszáma: 26 fő

Az óvoda teljes körű és törvényes működéséről a vezető gondoskodik.

Munkáját 13 fő óvodapedagógus
1 fő gyógypedagógus
2 fő pedagógiai asszisztens
1 fő gyógypedagógiai asszisztens
7 fő dajka
1 fő óvodatitkár
1 fő karbantartó segíti.

A nevelőtestület

Az óvodában dolgozó valamennyi óvónő felsőfokú végzettségű, 0-38 éve dolgozik a pedagógus pályán, ketten szakirányú másoddiplomások. Az óvónők a szakmai megújulás érdekében rendszeresen képzik magukat.

A helyi nevelési program tartalmi megvalósulását segíti és fogja össze a környezetnevelési szakmai munkaközösség (KÖNEM). Az önként vállalt munkát a tagok elkötelezetten és lelkesen végzik.

A szakmai segítők

A gyermekek beszédhibáit, beszédészlelési- és értési zavarait heti két alkalommal és nagy hatékonysággal logopédus javítja, míg az egyéni fejlesztést igénylő, a társaitól lassabb ütemben haladó gyermekekkel - a nevelőtestületből szakképzettséget szerzett - fejlesztő pedagógus foglalkozik. A sajátos nevelési igényű gyermekeket gyógypedagógus, mozgásterapeuta, gyógypedagógiai asszisztens, pedagógiai asszisztens és logopédus segíti.

A nevelést segítők

Az óvodai nevelést segítő munkát hét szakképzett dajka, két pedagógiai asszisztens, egy gyógypedagógiai asszisztens, egy óvodatitkár, és egy karbantartó látja el.

3. Gyermekkép, óvodakép

Gyermekképünk alap gondolata, hogy a kisgyermek egyedi, mással nem helyettesíthető szellemi, erkölcsi és biológiai individuum, szociális lény, akinek biztosítani kell a nemzeti, etnikai kisebbséghez való tartozását.

A gyermek fejlődő személyiség, fejlődését genetikai adottságok, az érés sajátos törvényszerűségei, és a spontán, tervszerűen alkalmazott környezeti hatások együttesen határozzák meg.

Hisszük, hogy a gyermeki személyiség maradéktalan kibontakoztatásához a gyermeket körülvevő személyi és tárgyi környezet szerepe döntően meghatározó.

Nagy szüksége van az érzelmi támaszt nyújtó, biztonságot adó, gondoskodó, szerető családi és nevelői légkörre.

Mivel az óvodáskorú gyermek nevelésének elsődleges színtere a család, nagy hangsúlyt fektetünk a szülők érzelmi nevelésére is. Ehhez biztosítunk kötött és kötetlen programokat. Fontosnak tartjuk a napi információáramlást a gyermek-és a szülő érzelmi biztonságának érdekében.

Azt szeretnénk, ha gyermekeink egészséges életvitelt, érzelmekre épülő, szociális viselkedési mintát örökítenének tovább.

Arra törekszünk, hogy a gyerekek jussanak el az önismeret, az önmegvalósítás, önérvényesítés lehető legmagasabb szintjére, majd az iskolába kerülve énjüket legyenek képesek teljesítményeiken keresztül érvényesíteni.

Az érzelmi biztonságot nyújtotta alapon jussanak el a kezdeményező-kooperatív, szociális magatartás, viselkedés szintjére, élvezve a szeretetteljes testi-lelki gondozást.

Fentiekre tekintettel pedagógiai hitvallásunk

Az óvodában dolgozó óvodapedagógusok a pedagógiai célok és feladataik eléréséhez nyújtsanak biztonságos érzelmi támaszt.

Valljuk, hogy a „nevelés a pedagógusok politikai hitvallása”, vagyis társadalmi céljaink konkrét ismerete és vállalása nélkül nem lehet megtalálni a nevelés igazi célját, a nevelési tényezők egymást erősítő hatású érvényesülését.

Az óvodával szemben támasztott igény az, hogy a szorosan a családi neveléssel együtt alapozza meg a gyermekek személyiségének harmonikus fejlődését. Meggyőződésünk, hogy a ma óvodájának nagysága abban rejlik, hogy alapvető feladatát mindenkor a nevelés-emberformálás szolgálatába állítja, s e felelősségteljes munka csak derűs, kiegyensúlyozott, meleg elfogadó, a gyermeki jogokat maradéktalanul tiszteletben tartó, a gyermekek érdekeit a legmesszebbmenőkig kielégítő környezetben valósulhat meg.

Az a célunk, hogy az óvoda a legjobb „nevelő műhely” legyen, hiszen ebben a műhelyben a „legnemesebb anyaggal,” az emberrel dolgozunk, ahol a nevelőmunka középpontjában a gyermek áll.

Milyen is legyen az általunk nevelt kisgyermek?

- ☺ legyen igazi gyermek, aki egészséges és vidám,
- ☺ érezze magát biztonságban, elfogadva és megbecsülve,
- ☺ értse és élje a szépet,
- ☺ találja meg a harmóniát és a szeretetet a világban.

4. Az óvodai nevelés célja, alapelvei

Célja

Az óvodai nevelés célja a három-hét éves gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődésének elősegítése.

Az óvodai nevelés gyermekközpontú, befogadó, a gyermeki személyiség kibontakoztatásának elősegítésére törekszik.

Tevékenységek központú szemléletével támogatja a gyermek egészséges fejlődését, tehetségének kibontakoztatását, segíti azoknak a képességeknek a folyamatos alakulását, amelyek az iskolai életre való felkészülésben kiemelt fontosságúak.

Célja, hogy a gyermekek esetlegesen meglévő hátrányai csökkenjenek, s egyformán magas színvonalú és szeretetteljes nevelésben részesüljenek.

A gyermeki személyiség kibontakoztatása, a gyermeki jogok és alapvető szabadságok tiszteletben tartása, az eltérő ütemben fejlődő, kiemelt figyelmet igénylő gyermekek esetében is.

A kiemelt figyelmet igénylő gyermek:

- a különleges bánásmódot igénylő – ezen belül
- a sajátos nevelési igényű,
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő és
- a kiemelten tehetséges gyermekek fejlődésének segítése.

Olyan szomatikusan, szociálisan, emocionálisan fejlett gyermekek nevelése, - ideértve a testi fogyatékkal élő és az enyhe értelemi fogyatékos gyermekek

fejlődésének biztosítását - akik alkalmasak lesznek az iskolai élet megkezdésére és sikeresen beilleszkednek környezetükbe.

Környezeti nevelésre épülő személyiségfejlesztő programunkban kapjon kiemelt szerepet az egészségnevelés, a játék, a mozgás, és az anyanyelvi nevelés, az értelmi fejlesztés és nevelés.

Olyan gyermekek nevelése, akik a környezettudatos magatartás gyakorlása során képesek lesznek harmóniában élni a természettel és környezetükkel.

A gyermek környezetnevelési világlátásának alakítása és a környezettudatos személyiség fejlődésének elősegítése.

Óvodai nevelésünk további célja olyan gyerekek nevelése, akik őszinte emberi érzéseket tapasztalva, maguk is képessé válnak azok átélésére.

Alapelvei

1. Általános

- * A környezetbarát szemlélet megalapozása.
- * Az óvónők 3 éves kortól az iskolába lépésig neveljék a gyerekeket.
- * Érvényesüljön a gyermekek mindenek felett álló érdeke.

2. Konkrét

- * Az óvodában folyó valamennyi tevékenységnek a gyermekek mindenek felett álló érdekét kell szolgálnia.
- * A gyermekek megkapjanak minden segítséget tehetségük kibontakoztatásához, személyiségük fejlesztéséhez.
- * A gyermeki szükségletek és szülői igények kielégítésére, minőségi színvonalú szolgáltatás biztosítása.
- * A gyermeket soha, semmiféle hátrányos megkülönböztetés nem érheti.
- * Esélyegyenlőség biztosítása.
- * Valamennyi gyermek ugyanazon alapelvek, feltételek, szakmai követelmények betartásával sajátítsa el azokat a képességeket, ismereteket, amelyek folyamatos és tudatos óvodapedagógiai irányítással teszik őt éretté az iskolai évek megkezdéséhez

5. Az óvodai nevelés feladatai

Az óvodai nevelés feladata az óvodáskorú gyermek testi és lelki szükségleteinek kielégítése. Ezen belül:

- az egészséges életmód alakítása,

- érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés
- anyanyelvi-, értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása.

5.1. Az egészséges életmód alakítása

Cél

- ❖ Egészségtudatos magatartás kialakítása, egészséges életmódra nevelés.
- ❖ A gyermekek testi fejlődésének elősegítése.
- ❖ Mozgásfejlesztés.
- ❖ A gyermekek természetes mozgásigényének kielégítése.
- ❖ Kiemelt figyelem a mozgás preventív egészségügyi hatásaira.

Az óvónő feladatai

- ❖ Biztosítsa a gyermek testi fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet, amelyben a gyermekek testi és lelki szükségletei kielégítést nyernek.
- ❖ Alakítsa ki az egészséges életmód szokásait, a testápolás, az étkezés, az öltözködés, pihenés, a betegségmegelőzés és az egészségmegőrzés figyelembe vételével.
- ❖ Alapozza meg a környezet védelméhez és megóvásához kapcsolódó viselkedést, a környezettudatos magatartás jegyében.
- ❖ Biztosítsa a gyermek fejlődéséhez és fejlesztéséhez szükséges egészséges és biztonságos környezetet, játszóhelyet a csoportban és a szabadban egyaránt.
- ❖ A szabad mozgás biztosításával, és változatos mozgásformákkal segítse elő a gyermekek természetes mozgásfejlődését, mozgásigényének kielégítését.
- ❖ A gyermeki testi képességek fejlődésének elősegítésével, biztosítsa a harmonikus, összerendezett mozgásfejlődést.
- ❖ Gondoskodjon a csoportszoba megfelelő hőmérsékletéről, szellőztetéséről és párologtatásáról.
- ❖ Biztosítsa a pihenés nyugodt feltételeit.
- ❖ Ismerje meg a gyermekek otthoni gondozásával kapcsolatos szokásokat.
- ❖ Kísérje figyelemmel a gyermekek fejlődését, az esetleges veleszületett rendellenességek felismerésére, korrekciójára kérje orvos segítségét.
- ❖ A mozgásszervi elváltozások megelőzése érdekében végeztesse rendszeres lábtorna és tartásjavító gyakorlatokat.
- ❖ Gondoskodjon a sajátos nevelési igényű gyermekeknél a megfelelő szakemberek bevonásáról – és segítse a speciális gondozó, prevenció és korrekció, testi-lelki nevelési feladatok ellátását.

- ❖ Tájékoztassa a szülőket a gyermek fejlődéséről az egészséges életmódot elősegítő óvodai szokásokról, programokról. A fakultatív programokba vonja be a szülőt is.
- ❖ Olyan magatartás mintát közvetítsen, amelyek a gyermek értékrendjébe bevésszük.
- ❖ Nyerje meg a szülőket is e szemléletmód támogatására, követésére.
- ❖ Tartsa szem előtt a szülők igényeit gyermekeik gondozásával kapcsolatban.
- ❖ A szomatikus tünetek kezelésében legyen tapintatos, elfogadó.
- ❖ Használja ki a gondozás alkalmával az anyanyelvi, érzelmi nevelés lehetőségeit.

Tartalom

- ❖ Az életkori sajátosságoknak megfelelő szintű információinak átadása az adott témában (kiegészítő program).
- ❖ Az egészséges életmód választását megkönnyítő, dohányzással kapcsolatos attitűd formálása.

Gondozás

Az óvodai nevelés alapvető eszköze. A testi nevelésen kívül hozzájárul a teljes személyiség kialakulásához. A gyermekkel – életkorából adódóan – a gondoskodás terén lehet leghamarabb kapcsolatot teremteni. E feladatellátás közben az óvónő és dajka egyre jobban megismeri a gyermek igényeit, szokásait.

Napirend

A rugalmas és egyben következetesen rendszeres napirenddel a gyermekeket az egészséges életmódra és életvitelre szoktatjuk.

Javasolt évközi napirend:

- 7-9 óráig: gyülekezés, szabad játék-folyamatos reggeli
- 9-10 óráig: kezdeményezés, mozgás
- 10-12 óráig: testápolási teendők, gyümölcsfogyasztás, levegőzés, mozgás a szabadban
- 12-13 óráig: ebéd, testápolás, készülődés a pihenéshez
- 13-15 óráig: mese, pihenés
- 15-18 óráig: testápolás, uzsonna, játék, hazamenetel

Javasolt nyári napirend:

- 7- 9 óráig: gyülekezés, játék a szabadban-folyamatos reggeli

9-12 óráig: szabad játék, testápolási teendők,
gyümölcsfogyasztás, levegőzés,
mozgás a szabadban, zuhanyozás
12-13 óráig: ebéd, testápolás, készülődés a pihenésre
13-15 óráig: mese, pihenés,
15- 18 óráig: testápolás, uzsonna, játék a szabadban, hazamenetel

Étkezés

Az óvodába lépéstől kezdődően étkezési szokásokat gyakoroltatunk a gyerekekkel.

Figyelembe vesszük a gyermekek egyéni tempóját, a már meglévő étkezési szokásait.

Tapintatosan ösztönözzük őket a számukra még ismeretlen ételek kóstolására is gondoskodunk a szervezet számára szükséges napi vitamin, folyadék és tápanyagbevitelről.

A napi háromszori étkezések közötti időben rendszeresen fogyasztanak gyümölcsöt, zöldségfélét.

Étrendjükből az édességeket visszaszorítjuk, helyettük gyümölcssalátát, zöldségfélét fogyasztanak.

Testápolás

Rendszeres gyakorlással, segítségadással, bátorítással ösztönözzük a gyerekeket a saját testük tisztántartására.

Fokozatosan szoktatjuk őket a testápolással kapcsolatos teendők önálló elvégzésére, pl. bőrkremek, hidratálók használatára.

Fésűt, zsebkendőt szükség szerint használnak.

Kialakítjuk bennük a tisztaság iránti igényességet, rávezetve őket a testápolás és egészségmegőrzés egymást erősítő hatására.

Öltözködés

A gyermekek önállóságának fejlődéséhez az öltözködéshez szükséges technikákat és praktikus megoldásokat megtanítjuk, a sorrendiséget gyakoroltatjuk.

A szülőket arra kérjük, hogy biztosítsák gyermekeik számára a kényelmes és praktikus cipő- és ruhaviseletet.

A rendezett megjelenés igényét dicsérettel és személyes példaadással alapozzuk meg.

Ösztönözzük, és figyelmeztetjük arra, hogy ruházatuk épségére, tisztaságára, rendezettségére vigyázzanak.

Pihenés

Megteremtjük a nyugodt alvás és pihenés feltételeit.

Az otthoni alvási szokásokat szem előtt tartva, simogatással, mesével, altatódallal segítjük a gyermekek nyugodt pihenését.

Felhívjuk a szülők figyelmét a szükséges és nyugodt éjszakai alvás fontosságára

A nagycsoportban a kevesebb pihenést igénylők csendben tevékenykedhetnek.

Levegőzés, edzés

A szabadban való tartózkodás maximális kihasználásával sokat játszanak, tornáznak, sétálnak, kirándulnak.

Nyáron zuhanyoznak játék után a mosdóban.

Télen szánkóznak az óvoda kertjében, csúszkáznak a jégen.

Rollereznek, kerékpároznak, labdáznak, mászókáznak az évszaknak és időjárásnak megfelelően.

Kirándulásokon és fakultatív téli, tavaszi, őszi, bakancsos túrákon vesznek részt.

Mozgás

A gyermekek egyénileg és csoportosan a szabad mozgás biztosításával élhetik meg a természetes mozgásfejlődést, mozgásigényük kielégítésére az épületben és szabadban egyaránt lehetőséget biztosítunk.

A harmonikus, összerendezett mozgásfejlődés érdekében biztosítjuk a megfelelő helyet, az időt és az eszközt.

Kiemelt figyelmet fordítunk a mozgás preventív egészségügyi hatásaira, melynek érdekében minden nap tervszerű mozgásanyagot biztosítunk.

Naponta rendszeresen végeznek irányított láb- és tartásjavító tornát.

Gondoskodunk a sajátos nevelési igényű gyermekeknél a megfelelő szakemberek bevonásáról, akik a prevenció és korrekció testi nevelési feladatok ellátását biztosítják.

Kirándulásokon vesznek részt, ahol a mozgás és levegőzés mellett együttes közös élményt is szereznek.

Sportrendezvényeken vesznek részt, melyeken a testi képességeik, kondícióik állapotát mérhetik össze az azonos korosztályú gyerekekkel.

A fejlődés várható eredménye óvodáskor végére

- Önállóan mosakodnak, törölköznek, kezet mosnak, amikor szükséges.
- Helyesen használják az evőeszközöket.

- Ismerik és teljesen önállóan végzik a higiénés feladatokat (fésülködés, orrfújás, fogmosás)
- Ruháikat begombolják, összehajtják.
- Úgyesen kötnek: cipőfűzőt, kötényt, szalagot.
- Az ágyneműt összehajtják, segítenek ágyazáskor.
- Vigyáznak környezetük esztétikumára, a rend megőrzésére.
- Szükség szerint fésülködnek, rendben tartják hajukat.
- Étkezés után fogat mosnak, rendben tartják tisztálkodó szereiket.
- Önállóan és szükség szerint helyesen használják a zsebkendőt.
- Önállóan veszik fel ruhadarabjaikat, gombolnak, cipőt fűznek.
- Igénylik környezetük és ruházatuk rendezettségét.
- Ismerik a testüket, és az egészség megőrzése érdekében szükséges tennivalókat.
- Szándékosan irányítani képesek a mozgásukat, a társra figyelmet, viselkedésüket, szükségleteik kielégítését.
- Koruknak megfelelő testi edzettséggel és állóképességgel rendelkeznek.

5.1.2. Egészségnevelési program

Az intézményünkben kidolgozott egészségnevelési program szorosan összekapcsolódik az egészséges életmódra nevelés és a preventív mozgásfejlesztésben megfogalmazott célokkal, elvekkkel, feladatokkal.

Cél

„A teljes körű egészségfejlesztés célja, hogy a gyermekek részesüljenek a teljes testi-lelki jóllétet, egészséget, egészségi állapotot hatékonyan fejlesztő, a nevelési-oktatási intézmény mindennapjaiban rendszerszerűen működő egészségfejlesztő tevékenységekben.”

- ❖ A gyermekek egészségtudatos magatartásának megalapozása
- ❖ Az egészséges életmódra nevelés
- ❖ A gyermekek kiegyensúlyozott mentális, pszichés fejlődésének elősegítése
- ❖ A gyermek környezethez történő alkalmazkodásának elősegítése

Feladat:

- ❖ Törekedni kell az intézményi étkeztetés szintjén az egészséges táplálkozás megvalósulására.
- ❖ A gyermekek születésnapjának megünneplése is az egészségvédelem jegyében történjék, kerüljön előtérbe a gyümölcs-és zöldségsaláták fogyasztása.

- ❖ A gyermekek napi vitaminszükségletének biztosítása a „Gyümölcsnap”- programmal.
- ❖ Az óvónő mindennap biztosítsa a gyermekek számára a mozgás lehetőségét, az átgondolt, szervezett szabad levegőzést, az udvaron tartózkodást, legalább napi 1-1,5 óra időtartamban.
- ❖ Vegye igénybe és használja a különböző mozgásfejlesztő eszközöket.
- ❖ Az óvónő által vezetett tudatos, tervszerű mindennapos testnevelés játékos, örömteli testmozgás legyen, mely a napi tevékenység része.
- ❖ Alternatív programként a Dohányzás-megelőzési Programban való részvétellel segítse elő a gyermek káros szenvedélyektől való elhatárolódását.
- ❖ Az óvónő tudatos, példamutató magatartásával segítse a gyermeket a megfelelő személyi higiéne kialakításában.
- ❖ A gyermekek testi-lelki egészségének megőrzésének érdekében biztosítsa a folyamatos kapcsolattartást az óvoda gyermekorvosával, a védőnővel, a fogorvossal, szükség esetén a Nevelési Tanácsadó munkatársaival.
- ❖ A kirándulások, erdei séták szervezésével segítse elő a gyermekek fizikai erőnlétét, erősítse az ember és a természet együttműködését.
- ❖ Napi rendszerességgel végeztessen láb- és tartásjavító mozgásokat, valamint vezessen rendszeres testnevelési foglalkozásokat.
- ❖ A napi tevékenységekbe építse be a rendszeres, preventív láb-és tartásjavító tornát.

5.2. Érzelmi, erkölcsi és közösségi nevelés

Cél

- ❖ A gyermekek érzelmi vezéreltségére alapozva egyéni és sajátos értékeinek, tulajdonságainak kibontakoztatása, és személyiségük alakítása.
- ❖ A gyermekeket körülvevő környezethez és személyekhez fűződő pozitív attitűd, érzelmi viszony kialakítása.
- ❖ Megalapozni és kialakítani a gyermekek kapcsolatteremtő képességének normatív szabályait, a kívánt viselkedési módokat.
- ❖ Az erkölcsi, esztétikai és intellektuális értékek széles körű közvetítése.
- ❖ A közösségi életre való nevelés és társas kapcsolatok alakításával kiegyensúlyozott és boldog gyerekek nevelése.
- ❖ Az erkölcsi nevelés megalapozásának segítése érdekében- délutáni szervezett foglalkozások keretében- az óvoda igény szerint biztosítja a gyermekeknek a hitoktatáshoz való jogot.

Az óvónő feladatai

- ❖ Már az óvodába lépéskor kedvező érzelmi hatások érik a gyermeket.
- ❖ Törekedjen barátságos, derűs kiegyensúlyozott, szeretetteljes családi légkör kialakítására. Fellelhető legyen az érzelmi biztonság, a kölcsönös bizalom és az állandó értékrend.
- ❖ Barátságos, őszinte, elfogadó megnyilvánulásával mutasson mintát a gyerekek viselkedéséhez.
- ❖ Ösztönözze a gyerekek társas kapcsolatainak kialakítását.
- ❖ Biztosítsa a szocializáció szempontjából meghatározó közös élményeken alapuló tevékenységek gyakorlását, a gyermek erkölcsi tulajdonságainak fejlesztése érdekében (Pl. együttérzés, segítőkészség, önzetlenség, figyelmesség).
- ❖ Példamutatással segítse elő az együttélés viselkedési normáit, az ezekhez való alkalmazkodást, a követelmények következetes betartásával.
- ❖ Egyszerre segítse a gyermek erkölcsi, szociális érzékenységének fejlődését, én-tudatának alakulását.
- ❖ Nevelje a gyermeket annak elfogadására, megértésére, hogy az emberek különböznek egymástól.
- ❖ Fejlessze a gyerekek tűrő-, és elfogadó képességét.
- ❖ Engedjen teret a gyermek önkifejező törekvéseinek.
- ❖ Teremtse meg az aktivitás és önállóság feltételeit.
- ❖ Alakítsa a gyerekek konfliktuskezelési képességeit.
- ❖ Alapozza meg a gyermek akaratának (ezen belül önállóságának, önfegyelmének, kitartásának, feladattudatának, szabálytudatának) szokás és normarendszerét.
- ❖ Kérje szakember közreműködését a nehezen szocializálható gyermekek esetében, működjön együtt a speciális felkészültségű szakemberekkel a kiemelt figyelmet igénylő gyerekek esetében.
- ❖ Segítse a gyermeket, hogy megismerje szűkebb és tágabb környezetét, amely a hazaszeretet és a szülőföldhöz való kötődés alapja.
- ❖ Lehetőség szerint, ismerje meg a családokat, a tagok közötti kötődéseket, a gyermek érzelmi életében szerepet betöltő felnőtteket.
- ❖ Igyekezzen elérni minél több sikerélmény átélését.
- ❖ Saját jelrendszerrel és szokásokkal, hagyományokkal erősítse az óvoda és család közötti jó kapcsolatokat.
- ❖ Érzelmi ráhatással teremtse meg az ünnepek, ünnepélyek és a családokkal közösen szervezett események hangulatát.
- ❖ Vonja be a családokat az óvodai és csoport-ünnepekre és fakultatív programokba.
- ❖ Vegye figyelembe az egyén fejlesztésének, a szocializáció során a gyermekek egyéni fejlődési tempóját, a nevelési hatásokat, a gyerekek

aktuális pszichoszomatikus állapotait, a mentális képességeket és a szociális miliőt.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyerekek a közös tevékenységekben aktívan részt vesznek, elfogadják a közös tevékenység diktálta magatartásformákat.
- Érdeklődnek egymás iránt, figyelmesen meghallgatják egymást.
- Önként, vagy kérésre bekapcsolódnak a tevékenységekbe.
- Figyelnek, feladatokat hajtanak végre.
- Tisztelettel viselkednek a felnőtellel szemben.
- Büszkék a közös sikerekre.
- Önállóan keresik a segítségnyújtás lehetőségeit.
- Képesek az óvónő útmutatásait elfogadni.
- Felfogják az alapvető metakommunikációs jelzéseket.
- Szívesen vállalnak feladatokat a csoport érdekében.
- Elfogadják és tolerálják a másságot.
- Képesek vágyaik késleltetésére.
- Vállalkoznak önálló véleményalkotásra.
- Igazat mondanak.
- Örömet jelent számukra mások segítése, tudatosan is igyekeznek örömet okozni.
- Vágyakozva készülnek az ünnepekre, a közös tevékenységekre.
- Átélik az ünnepek, ünnepélyek jelentőségét.

5.3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

Cél

- ❖ Az anyanyelv fejlesztése és a kommunikáció különböző formáinak alakítása – beszélő környezettel, helyes mintaadással és szabálykövetéssel.
- ❖ A gyermekek spontán szerzett tapasztalatainak, ismereteinek rendezése, bővítése.
- ❖ Az értelmi képességek – érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás – fejlesztése.
- ❖ A tanulás befogadásához szükséges készségek fejlesztése.

Az óvónő feladatai

- ❖ Fordítson figyelmet az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére

- ❖ Fejlessze a beszédkésztséget, az anyanyelvi kultúrát.
- ❖ Figyeljen a gyermek egyéni érdeklődésére, kíváncsiságára.
- ❖ Változatos módszerekkel építsen a gyermek meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire.
- ❖ Biztosítsa azokat a változatos tevékenységeket, melyeken keresztül a gyerekek tapasztalatokat szerezhhetnek a természeti és társadalmi környezetről, kiemelten építve a gyermek kíváncsiságára, mint életkori sajátosságra.
- ❖ Rendszerezze és bővítse a gyermek spontán szerzett tapasztalatait, ismereteit.
- ❖ Fejlessze és gyakoroltassa különböző tevékenységekben és élethelyzetekben az értelmi képességeket (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás).
- ❖ Segítse elő a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek és a kiemelkedő képességűek speciális és sajátos igényű szükségleteinek kielégítését.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Képesek a kihívásoknak megfelelni.
- Felismerik az ok-okozati összefüggéseket.
- Kreatívak, találékonyak.
- A képi gondolkodásmódtól eljutnak a fogalmi gondolkodás szintjére.
- Rendelkeznek az iskolai élet megkezdéséhez szükséges érettséggel.

Anyanyelvi nevelés

Cél

- ❖ A gyermekek anyanyelvi kultúrájának fejlesztése.

Az óvónő feladatai

- ❖ Teremtsen a nap folyamán kommunikációs szituációkat.
- ❖ Figyeljen a gyermek természetes beszéd- és kommunikációs kedvének fenntartására, ösztönzésére, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére.
- ❖ Bátorítsa a gyermekeket a szóbeli megnyilvánulásokra.
- ❖ Segítse elő a gyermekek folyamatos szókincs-bővülését.
- ❖ Buzdítsa a gyermekeket kérdések feltevésére, megválaszolására.
- ❖ Tegye lehetővé a folyamatos beszéd gyakorlását.
- ❖ Beszédviselkedése által adjon mintát.
- ❖ Fokozatosan érje el, hogy a gyerekek mondanivalójukat összefüggően, színesen adják elő.

- ❖ Játsszon anyanyelvi játékokat, biztosítsa a nemzeti, etnikai kisebbséghez tartozó és migráns gyerekek nyelvi nevelését, a multikulturális nevelésen alapuló integráció lehetőségét.
- ❖ Meséljen sok mesét, mellyel többek között megismerteti a gyermekeket a magyar népi nyelvjárással, nyelvfordulatokkal.
- ❖ Figyeljen a beszédhibás, beszédbeli elmaradással küzdő gyermekekre, kérjen szaksegítséget (logopédus).
- ❖ Fejlessze a gyermekek metakommunikációs készségét.
- ❖ Alakítson ki a beszélgetésre alkalmas, nyugodt, kiegyensúlyozott légkört.
- ❖ Szervezzen értelmi képességeket fejlesztő játékokat.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Érthetően, folyamatosan kommunikálnak, beszélnek.
- Gondolataikat, érzelmeiket érthető formában, életkoruknak megfelelő tempóban és hangsúllyal tudják kifejezni.
- Minden szófajt használnak.
- Tisztán ejtik a magán és mássalhangzókat.
- Végig tudják hallgatni a beszélőt, és megértik mások beszédét.
- Tájékozódni tudnak a kommunikációs helyzetekben.
- Értik az élőbeszéd és a mese nyelvezetét.
- Értik a mese és élőbeszéd humorát.

5.4. Gyermekvédelmi tevékenység

Cél

- ❖ Az óvoda szociális funkciójából eredő óvó-védő szerep érvényesítése, a gyermekek jogainak védelme és mindenek felett álló érdekének érvényesülése.
- ❖ A gyermeki személyiségjegyek kibontakoztatásának elősegítése az életkori és az eltérő fejlődési ütem figyelembevételével.
- ❖ A hátrányos helyzetben lévő gyermekek felzárkóztatása, esélyegyenlőségének biztosítása.
- ❖ A gyermekek szomatikus, szociális és emocionális fejlesztése.
- ❖ A sajátos nevelésből adódó feladatok ellátása.
- ❖ Olyan pszichikus struktúrák kialakítása, amely alkalmassá teszi a gyerekeket az iskolai tanulásra.

Feladat

- ❖ Feltárni azokat a körülményeket, amelyek a gyermek személyiségfejlődését nehezítik, vagy hátrányosan befolyásolják.
- ❖ Biztosítani azokat a szakembereket és módszertani lehetőségeket, amelyek a sajátos nevelésből adódó feladatok elvégzését lehetővé teszik.

Óvodavezető feladata:

- ❖ Biztosítja az óvodai férőhelyet a hátrányos helyzetű gyermekek számára, elsődlegesen a körzethez tartozó gyermekotthonok óvodáskorú lakóinak, valamint a sajátos nevelési igényű gyermekek fogadását, ellátását.
- ❖ A gyermekvédelmi törvény és a helyi önkormányzati rendelet betartásával étkeztetési kedvezményt biztosít.
- ❖ A gyermek számára szomatikus és emocionális fejlesztést biztosít.
- ❖ Az oktatási törvény hátrányos megkülönböztetés tilalmának betartása és betartatása.
- ❖ A gyermekek érdeke mindenek felett alapelv érvényesülése valamennyi gyermekre tekintettel.

Gyermekvédelmi felelős feladata:

- ❖ Koordinálja az óvónők által feltérképezett eseteket.
- ❖ Kapcsolatot tart az óvoda és az illetékes szervek között.
- ❖ Ismeri és alkalmazza a gyermekvédelmi törvény, az aktuális rendeletek és utasítások ide vonatkozó előírásait.
- ❖ Rendszeresen tájékoztatja a kollégákat a változásokról és információkról.

Óvónők feladata:

- ❖ Szükség esetén cselekszik az óvodavezető jóváhagyásával.
- ❖ A családlátogatások alkalmával szerezzenek a szociokulturális családi háttérrel kapcsolatos információt.
- ❖ Bizalmasan és tapintatosan kezeljék a megszerzett információkat.
- ❖ Kiemelten kezeljék a hátrányos helyzetű gyermekek nevelődését, segítsék szocializálódásukat.
- ❖ Egyéni bánásmód alkalmazásával, megértő, támaszt, szeretetet adó magatartással enyhítse a hátrányokat.
- ❖ Az információk etikus és tapintatos kezelésével valamennyi pedagógus tegyen eleget a pedagógiai és titoktartási kötelezettség előírásainak.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermeki személyiségjegyek optimálisan fejlődnek.
- A hátrányos helyzetű gyermekek esélyegyenlőségei megnövekednek.
- Azonos esélyekkel kezdheti az iskolai tanulmányait.
- Hasonló fejlődést érnek el, mint többi társaik.
- A szomatikus és emocionális különbségek kiegyenlítődnek.
- Viselkedéskultúrájuk megnövekszik.
- Biztonságosan illeszkednek be környezetükbe.

6. A gyermeki tevékenységek tartalma és az óvodapedagógus feladata

6.1. A külső világ tevékeny megismerése

Cél

- ❖ Olyan gyermekek nevelése, akik a környezettudatos magatartás gyakorlása és elsajátítása során képesek lesznek harmóniában élni a környezetükkel és a természettel.
- ❖ A környezettudatos magatartásformálás alapozása, alakítása.
- ❖ A megismerési folyamat közben szerzett matematikai tapasztalatok, mennyiségi, alak-, tér-, és síkbeli eligazodásának megalapozása.
- ❖ Természetvédelmi ismeretek megalapozása.
- ❖ A szülőföld szeretetére és védelmére, a hagyományok, a családi és tárgyi kultúra értékeinek megőrzésére nevelés.

Az óvónő feladatai

- ❖ Keltse fel a gyermek kíváncsiságát, érdeklődését, megismerési vágyát.
- ❖ Segítse elő, hogy a gyermekek felfedezzék az épített és természeti, valamint a társadalmi környezetet, rácsodálkozhassanak az őket körülvevő világ szépségeire és változásaira.
- ❖ Tegye lehetővé a környezet tevékeny megismerését, ehhez biztosítson eszközöket.
- ❖ Adjon lehetőséget az érzékszervekkel történő tapasztalásra, az élmények több szempontú felidézésére.
- ❖ Segítse a gyermekek tevékenysége folyamán a térbeni tájékozódás, alak-, és formáltság képességének kialakulását, a mennyiségi ismeretek elsajátítását.
- ❖ Törekedjen a környezet esztétikus alakítására.

- ❖ Tegye lehetővé a gondolkodási képességek alakulását olyan helyzetek teremtésével, amelyben különböző szempontokat fedezhet fel, alternatívák között választhat a gyermek.
- ❖ A spontán szerzett környezeti tapasztalatokat bővítse, rendszerezze.
- ❖ Fejlessze az értelmi képességeket, és a kreativitást.
- ❖ Motiválja a gyermekeket a matematikai összefüggések meglátásában, a problémák felismerésében, a megoldás, az igazság megtalálásában.
- ❖ Erősítse a természeti, társadalmi környezet védelmét, megőrzését.
- ❖ Ismertesse meg a családokkal az óvodai környezetnevelési programot, tegye vonzóvá és vonja be a családokat.
- ❖ Tegye emlékezetessé a jeles, a sajátos valamint a természet ünnepeit.
- ❖ Vetesse észre a felnőttek környezetalakító tevékenységeit, és cselekvően vonja be a gyerekeket.
- ❖ Alakítson ki és gondozzon a csoportban természetsarkot.
- ❖ Szervezzen sok tapasztalatszerző kirándulást.
- ❖ Vegye igénybe a Magyar Madártani Egyesület, a Vadaspark, az Állat és Növénykert, a múzeumok, a közművelődési intézmények óvodának nyújtott szervezett szolgáltatásait, ahol élményszerű, felfedező, játékos programokon, cselekvően találkozhatnak a természettel, ismerkedhetnek a természetvédelem fontosságával.
- ❖ Szervezzen erdei óvodát, családi bakancsos túraprogramokat.
- ❖ Tegye lehetővé a körzetükben lévő növény és állatvilág megismerését.
- ❖ Gyakoroltasson olyan cselekvésformákat, amelyek segítségével elsajátítják az élő és élettelen természeti jelenségek megfigyelési módját (rovarok szelídítése, növények illata, állatok mozgása, neszek, szél, eső...).
- ❖ Ismertessen meg a gyerekekkel népszokásokat, tegye lehetővé népi kismesterségek gyakorlását (agyagozás, bőrözés, szövés...)

Szülőkkel egyeztetett és elfogadott programok

Ünnepek hagyományok	3 - 4 évesek	4 - 5 évesek	6 – 8 évesek	Szülőkkel közös	* Költség- viselés
Nyílt napok	*	*	*	*	Önerős
Születésnapok ünneplése	*	*	*		Önerős Önköltséges
Nemzeti ünnepek	*	*	*		Önerős
Mikulás	*	*	*	*	Önerős
Karácsony	*	*	*	*	Önerős
Húsvét	*	*	*		Önerős
Farsang	*	*	*		Önerős
Anyák napja, évváró	*	*	*	*	Önerős Önköltséges
Természetbúvár ovi		*	*		Kedvezményes - önköltséges
Múzeum, színház Állatkert		*	*		Önerős Önköltséges
Természet ünnepei	*	*	*		Önerős
Gyermeknap	*	*	*		Önerős
Bakancsos túrák	*	*	*	*	Önerős
Erdei óvoda			*		Kedvezményes - önköltséges
Egészségnapok	*	*	*		Önerős
Gesztenye ünnep	*	*	*	*	Önerős
Kerti napok, Sportnapok	*	*	*	*	Önerős Külső támogatók
Napi zöldség és gyümölcsfogyasztás	*	*	*		Önköltséges
Gyümölcszüret, befőzés, aszalás	*	*	*		Önerős

* A költségviselésben az óvoda által megszerzett egyéb támogatások (pályázatok és más támogatók, egyedi fenntartói támogatás) az adott program költségeit csökkentik

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Ismeretekkel rendelkeznek: lakóhelyükről, az óvoda környezetéről, családjukról.
- Felismerik az évszakok között különbözőséget.
- Felismerik a jelenségek, tárgyak közötti összefüggéseket.
- Térben tájékozódnak az óvodán kívül szűkebb és tágabb környezetükben.
- Biztonságosan mozognak az óvoda területén, ismerik az ott dolgozókat.
- Biztonsággal használják a természet alakításához, védelméhez szükséges eszközöket.
- Ismeretekkel és gyakorlatokkal rendelkeznek a saját növénykertben végzett munkákról.
- Terepgyakorlatok, erdei óvoda, túrázások folyamán ismeretekkel rendelkeznek az adott hely növény-állatvilágával, a védett természeti értékekről, a népszokásokról, és népi mesterségekről.
- Alkalmazkodnak a körzetükben megkívánt viselkedési normákhoz.
- Tisztelik, óvják a meglévő természeti és társadalmi környezetüket.
- Környezetükben ismerik a mennyiségi, formai, alaki, nagysági és térbeli viszonyokat.
- Nyitottak, kreatívak minden probléma helyzetre.
- Elgondolásaikat szavakban is kifejezik.

6.2. Játék

Cél

- ❖ A gyermek által olyan önként vállalt és örömmel végzett sajátos tevékenység elősegítése, mely hozzájárul személyiségük és mozgásuk fejlődéséhez.
- ❖ Erősödjenek a gyermekek szociális, közösségi tulajdonságai.

Az óvónő feladatai

- ❖ Teremtse meg a szabadjáték feltételeit a csoportban és a szabadban is.
- ❖ Tegye lehetővé az állandó és az ideiglenes játszóhelyek kialakítását.
- ❖ Biztosítson elegendő időt a játéokra.
- ❖ Tegye lehetővé a minél hasznosabb és tartalmas egybefüggő játékidőt.
- ❖ Biztosítson olyan játékeszközöket, amelyek segítik az elmélyült játék kialakulását, motiválóak és fejlesztő hatásúak.
- ❖ Vegye figyelembe az életkori sajátosságokból adódó igényeket.
- * Gondoskodjon félkész és szimbolikus eszközökről, kellékek gazdag választékáról, kreatív felhasználási lehetőségeről.

- ❖ Tudatos jelenlétével biztosítsa az élményszerű, elmélyült gyermeki játék kibontakozását, szükség- és igény szerinti együttjátszásával, támogató, serkentő, ösztönző magatartásával spontán alakítsa a játékot.
- ❖ Tartsa tiszteletben a gyermeki játék önállóságát, kreativitását.
- ❖ Biztosítson élmény-, és tapasztalatszerző, feszültségoldó játéklehetőséget
- ❖ Gondoskodjon a derűs, nyugodt légkörű játékról.
- ❖ Törekedjen arra, hogy a gyermekek érzelmi biztonságban érezhessék magukat.
- ❖ Tanítsa meg a természet kincseivel úgy játszani a gyerekeket, hogy azt felfedeztetve a környezet megóvására, tiszteletére neveljen.
- ❖ Alakítson ki olyan környezettudatos attitűdöket, melyek a természet és az ember harmonikus kapcsolatát állítják a nevelés középpontjába.
- ❖ A szabad játék során teremtsen olyan lehetőségeket, melyek során a gyerekek különféle képességei fejlődnek.
- ❖ Adjon lehetőséget arra, hogy élményeiket, tapasztalataikat újra élhessék, megjeleníthessék.
- ❖ Segítse elő a dönteni tudást, és az alkalmazkodó képesség kialakulását.
- ❖ Gondoskodjon arról, hogy játék közben megtanulhassák indulataik fékezését.
- ❖ Juttassa sikerhez a gyereket.
- ❖ Neveljen a kudarcűrésre.
- ❖ Alakítson pozitív magatartásformákat (kitartás, türelem, akaraterő).
- ❖ Tegye lehetővé az önmegvalósítást.
- ❖ Legyen az óvónő támogató, ösztönző magatartásával modellnyújtó játszótárs.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Részt vesznek a játék tervezésében, a szerepek kiválasztásában, a játékszerek és eszközök megválasztásában.
- Képesek egymáshoz alkalmazkodni, vállalják a számukra kedvezőtlen szerepeket.
- Megértik és elfogadják társaik elgondolásait.
- Tudnak önállóan játékot vezetni.
- Alkalmazkodnak a játék szabályaihoz, szabálytudattal rendelkeznek.
- Tudnak egészséges versenyszellemben játszani.
- Képesek kiegészítő,- a játékhoz szükséges - eszközöket elkészíteni, vagy mással helyettesíteni, a játék céljának megfelelően a csoportot átrendezni.
- Kezdeményeznek bábelőadást, másokat szórakoztatnak.

6.3. Verselés, mesélés

Cél

- ❖ A többnyire játékos mozgásokkal is összekapcsolt mondókákkal, dúdolókkal, versekkel a gyermek érzelmi biztonságához, érzéki-érzelmi élmények nyújtásához, anyanyelvi neveléséhez való hozzájárulás
- ❖ A mese tárja fel a gyermek előtt a külvilág és az emberi belső világ legfőbb érzelmi viszonyait, a lehetséges, megfelelő viselkedésformákat
- ❖ A gyermekek érzelmi, erkölcsi és értelmi fejlődésének segítése, a pozitív személyiségjegyek megalapozása.
- ❖ A mese különösen alkalmas az óvodás gyermek szemléletmódjának és világképének kialakítására.
- ❖ A gyermekek nyelvi kifejezőképességének elősegítése, a saját vers és mesealkotás támogatása, a beszédkedv megalapozása.

Az óvónő feladatai

- ❖ Teremtsen érzelmi biztonságot nyújtó légkört.
- ❖ Biztosítson állandó nyugodt helyet a meséléshez.
- ❖ Igényesen válassza ki a gyermekek számára a meséket, verseket.
- ❖ Kapjon helyet a népi a klasszikus és a kortárs irodalmi mű is.
- ❖ Tartsa szem előtt az életkori sajátosságokat.
- ❖ Kezdeményezzen többször naponta a gyerekek jelzéseinek megfelelően mesélést, verselést.
- ❖ Törekedjen az óvónő az érzékszervi - érzelmi élmények biztosítására.
- ❖ Fejlessze a gyermekek nyelvi képességeit az irodalom eszközeivel.
- ❖ Törekedjen a könyvek megszerettetésére, megbecsülésére.
- ❖ Alkalmazzon olyan kellékeket, eszközöket, melyek elősegítik a meséhez való kötődés kialakulását, erősödését.
- ❖ Szervezzon az óvónő báb-, és dramatikus előadásokat.
- ❖ Biztosítsa az anyanyelv ápolását.
- ❖ Nyújtson művészi értékű irodalmi élményt.
- ❖ Szoktassuk a gyermekeket a figyelmes mesehallgatásra.
- ❖ Ügyeljen a verselés, mesélés során a szavak gondos kiejtésére, hanghordozására, mimikájára.
- ❖ Tegye lehetővé az óvónő, hogy a gyermekek megfigyelő képessége és emlékezete fejlődjön.
- ❖ Segítse elő a fantázia szabad szárnyalását.
- ❖ Irodalmi élmények átélésével biztosítsa a gyermeki személyiség erkölcsi fejlődését, a természet megismerését és megszerettetését.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Emlékezetből felidéznek verseket, mondókákat.
- Szívesen mesélnek, báboznak, dramatizálnak.
- Várják, igénylik a mesehallgatást.
- Folytatásos mesék szálait össze tudják fűzni, emlékeznek 10-12 mese cselekményére és szereplőire.
- Azonosulni tudnak a mese szereplőivel, a jó és a rossz fogalmával
- Önállóan elmondanak 10-12 verset.
- Ismert mesei motívumokat dramatizálnak, ábrázolnak.
- A képek alapján megtalálják kedvenc meséiket, szívesen mondanak önmaguk is mesét.
- Érdeklődnek az olvasás és a betűk iránt.
- Fantáziájuk szabad szárnyalásával kitalálnak történeteket, improvizálnak.
- Igénylik az olvasott irodalmat és megbecsülik a könyveket.

6.4. Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Cél

- ❖ A gyermek zenei érdeklődésének felkeltése.
- ❖ A zenei ízlés és az esztétikai fogékonyság formálása.
- ❖ Az éneklés, a zenélés és az ehhez tartozó mozgásos tevékenységek megszerettetése.

Az óvónő feladata

- ❖ Tartsa szem előtt a zene személyiségformáló szerepét.
- ❖ Erősítse a közös éneklés örömét, közösségformáló szerepét.
- ❖ A fokozatosság elvének érvényesítésével a zenei anyag és mozgás kiválasztásánál legyen figyelemmel az életkori sajátosságokra.
- ❖ Vegye figyelembe, hogy a zenei képességek, a hallás, az éneklési készség, a ritmusérzék együtt fejlődik énekléskor.
- ❖ Szerettesse meg a gyermekekkel az éneklést, a gyermekdalokat.
- ❖ Szoktassa a gyerekeket a tiszta éneklésre.
- ❖ Törekedjen a népi hagyományok ápolására, népi gyermekdalok, gyermektáncok, körjátékok és válogatott kortárs művészeti alkotások megismertetésére.
- ❖ Ismertesse meg az óvodai hangszereket és azok használatát.
- ❖ Alapozza meg a zenei anyanyelvet.
- ❖ Juttassa élményhez a gyerekeket az éneklés és zenehallgatás folyamán, s az anyag kiválasztásánál vegye figyelembe a gyermek nemzetiségi hovatartozását is.

- ❖ Váljon az éneklés, zenélés a gyermek mindennapi tevékenységének részévé a felnőtt minta spontán utánpótlásával.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- A gyermekek szívesen énekelnek és zenélnek társaikkal.
- Képesek zenei utasítások végrehajtására.
- Ismernek egyszerű táncmozgásokat, irányítással képesek tér- és formaalakzatokat végezni.
- Ismerik az egyenletes löktetést, a ritmust, melyeket egyszerű óvodai ritmushangszerekkel és tapssal képes megszólaltatni.
- Megkülönböztetik és reprodukálják a halk- hangos, a magas-mély, gyors-lassú fogalom párokat a dallamban és ritmusban egyaránt.
- Szívesen és figyelmesen, átéléssel hallgatnak zenét, illetve igénylik az óvónő hangszeres játékát.
- Saját örömeire dallamokat, ritmusokat talál ki, melyet szívesen bemutat társainak.
- Önállóan képesek felidézni és elmondani 5-8 mondókát, 8-10 éneket, és 10-12 körjátékot.
- Felismerik és megnevezik a környezetükben előforduló zörejhangokat.
- Mozgás improvizációt produkálnak zenére.
- Fogékonnyá válnak a zenei és népi, a nemzeti és kisebbségi kultúra hagyományai iránt.

6.5. Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka

Cél

- ❖ Egész nap folyamán teret, változatos eszközöket biztosít az ábrázoló tevékenységekhez
- ❖ A gyermekek személyiségformálásának és ízlésének elősegítése, a kreatív önkifejezési lehetőségek gazdagítása.
- ❖ Az esztétikai élményt befogadó és reprodukáló gyermekek nevelése.
- ❖ A vizuális észlelés, emlékezet és képzelet megalapozása.

Az óvónő feladatai

- ❖ Teremtse meg a vizuális nevelés feltételeit.
- ❖ Keltse fel a gyermekben az ábrázolási tevékenység vágyát, biztosítsa élményeit, fantáziájuk és megfigyeléseik kép is térbeli megjelenítésének sokféle lehetőségét.

- ❖ Biztosítsa az eszközöket a gyerek számára, és tanítsa meg őket az anyagok és eszközök célszerű kezelésére, a kézi munkára, a változatos technikák alkalmazására.
- ❖ A technikák megismertetésénél törekedjen a fokozatosságra, ezekről szerezzen minél mélyebb ismereteket.
- ❖ Juttassa el a gyermekeket az alkotás öröméhez.
- ❖ Vegye figyelembe a gyerekek eltérő manuális készségeit.
- ❖ Segítse a kezdeményező, kreatív magatartás érvényre jutását.
- ❖ Törekedjék esztétikus környezet kialakítására.
- ❖ Ösztönözze a szülőket az otthoni ábrázolási, mintázási lehetőségek biztosítására, a gyermek alkotásainak megbecsülésére.
- ❖ Tervezze meg a fejlődés folyamatát jelző irányító feladatokat.
- ❖ Vegye figyelembe, hogy a gyermekek az általuk létrehozott dolgokhoz erősebben kötődnek, ezért gyűjtse össze és kezelje azokat értéként.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Biztos ceruzafogással, ecsetkezeléssel és olló használattal rendelkeznek.
- A gyermekek ismerik az általuk használt anyagok nevét, tulajdonságait és a velük végezhető manuális tevékenység változatos lehetőségeit.
- Kialakul a finommotorika.
- A gyermekek észlelése differenciálódik.
- Változatos technikai jártasságot szereznek, önállóan alkalmazzák a megismert technikákat.
- Képkialakításaikban jelezni tudják az elemi térviszonyokat.
- Formaábrázolásuk változatos, képesek hangsúlyozni a legfontosabb megkülönböztető jegyeket, jellemző formákat.
- Emberábrázolásukban megjelennek a részformák, és az egyszerű mozgásjelenetek.
- Figyelmüket képesek összpontosítani, csoportos alkotások létrehozására.
- A természetes anyagokat változatos módon tudják felhasználni.

6.6. Mozgás

Cél

- ❖ Az egészséges életvitel megalapozásához szükséges mozgáskultúra iránti érdeklődés felkeltése és fejlesztése.
- ❖ Testi képességek fejlesztése, prevenció.
- ❖ Rendszeres egészségfejlesztő testmozgás- a gyermekek egyéni fejlettségi szintjéhez igazodó mozgásos játékokkal a pszichomotoros készségek és képességek kialakítása.

- ❖ A természetes hely-, helyzetváltoztató-, és finommotoros mozgás-készségek, valamint a mozgáskoordináció intenzív fejlesztése.
- ❖ A spontán szabad játék kereteiben végzett mozgásos tevékenységek kiegészítése az irányított mozgásos tevékenységekkel.

Az óvónő feladatai

- ❖ Az óvónő mérje fel és rögzítse a gyerekek mozgásfejlettségét, testséma fejlettségét, térbeli tájékozódását, a térbeli mozgás finommotorikus koordinációjának fejlettségét.
- ❖ Szükség szerint készítsen egyéni fejlesztési tervet.
- ❖ Biztosítsa a gyermekek számára az állandó és a spontán mozgás lehetőségét a csoportszobában is (füles labda, csúszda, egyensúlyozó, hinta, lépegető kavics).
- ❖ Biztosítsa a természetes mozgások gyakorlását, ügyességük kipróbálását a különböző mászóka rendszerekben, a szabadban, valamint a torna és játékeszközök használatát.
- ❖ Ösztönözzön fára-, és rúdmászásra, ugrálásra, kerékpározásra, rollerezésre, labdázásra.
- ❖ Kezdeményezzen az udvaron és kirándulások alkalmával mozgásos ügyességi és verseny játékokat.
- ❖ Segítse elő változatos mozgásformákkal, a szabad mozgás biztosításával a gyerekek mozgásfejlődését.
- ❖ Fejlessze az erőnléti és testi képességeket napi rendszeres légző gyakorlatokkal, testedzéssel, víz és napfürdővel.
- ❖ Napi rendszerességgel végeztessen láb- és tartásjavító mozgásokat, valamint vezessen rendszeres testnevelési foglalkozásokat.
- ❖ A mindennapos testmozgással a rendszerességre, a mozgásigény felkeltésére szoktatni a gyerekeket.
- ❖ A mozgásanyag összeállításával vegye figyelembe az életkori és egyéni sajátosságokból adódó különbségeket.
- ❖ Sportrendezvények szervezése, melyeken a gyerekek összemérhetik ügyességüket azonos korú társaikkal.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végére

- Az óvodáskor végére a gyermekek saját mozgásának szabályozására rengeteg mozdulat kivitelezésére képesek.
- Alapmozgásaik összerendezettek, gyorsaságra képesek.
- Képesek ütemtartással járni, futni, vezényszavakat követni.
- A testgyakorlatokat a képességeiknek megfelelően hajtják végre.
- Ismerik az irányokat, és a térben is helyesen alkalmazzák.
- Képesek apró, finom mozgásokat igénylő feladatok elvégzésére.

- A gyerekek megismerik saját fizikai teljesítőképességüket, és annak alapján ítélik meg magukat és másokat.
- Képesek elsajátítani a nagymozgásos tornaelemeket, táncmozdulatokat.
- Megnövekedett egyensúlyozó képességük.
- Ismerik a labdajátékok változatos formáit.
- A versenyjátékoknál a szabályokat betartják és társaikkal is betartatják.

6.7. Munka jellegű tevékenységek

Cél

- ❖ Kialakítani a munkavégzés és a munkaszervezés képességének alapjait.
- ❖ Természetes módon alakítani szociális magatartásukat, társas kapcsolataikat.

Az óvónő feladatai

- ❖ Tudatosítsa a gyermekben a munkavégzés fontosságát.
- ❖ Segítse a munkához szükséges készségek kialakítását.
- ❖ Biztosítsa az önálló munkavégzés lehetőségeit.
- ❖ Tanítsa meg a munkatevékenységhez szükséges részfeladatok elvégzését.
- ❖ Ismertesse meg a gyermekekkel az adott munka eszközeit, azok praktikus használatát, a legcélszerűbb fogásokat, azok sorrendjét.

- ❖ Adjon lehetőséget arra, hogy megtapasztalják a másért végzett munka örömét.
- ❖ Teremtse meg a nyugodt, kiegyensúlyozott munkához szükséges légkört.
- ❖ Erősítse a munkára készítő indítékokat.
- ❖ Ösztönözze a gyerekeket önállóságra a munkavégzés területén.
- ❖ Biztosítsa a munka állandóságát és folyamatosságát.
- ❖ Alakítsa a köteleességteljesítés képességét.
- ❖ Dicsérettel, biztatással ösztönözzön a munkatevékenységek elvégzésére.
- ❖ Értékelje a végzett munka minőségét.
- ❖ Tegye lehetővé, hogy a gyerekek önmaguk is értékeljék saját, és mások munkáját.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- Belső igényből fakadóan ügyelnek személyes tárgyaikra, a környezet rendjére és tisztaságára.
- Pontosan végzik az önmagukkal kapcsolatos tevékenységeket tisztálkodási feladatok, gombolás, cipőfűzés, cipőkötés.
- Pontosan végzik a naposi teendőket.

- Örömet jelent a másikért, a közösségért végzett munka.
- Szívesen segítenek a teremrendezésben, rendrakásban és ágyazásban.
- Eleget tesznek az alkalomszerű megbízatásoknak.
- Aktívan közreműködnek az akvárium tisztításában, a növények gondozásában, és a kerti munkában.
- Pontosan teljesítik a kisebb megbízatásokat.
- Önként és szívesen vállalnak a közösségben egyéni feladatokat.
- Képesek átélni a közösen végzett munka örömét.
- Kialakul bennük az önértékelés képessége és ezzel együtt a csoport értékelése is.
- Közvetlenül is megtapasztalják az elvégzett munka hasznosságát.
- Ismerik a munkaeszközök használatát
- Rendelkeznak a munkavégzéshez szükséges képességekkel, készségekkel, tulajdonságokkal (kitartás, felelősség céltudatosság).

6.8. A tevékenységekben megvalósuló tanulás

Cél

- ❖ A gyermekek kognitív képességeinek fejlesztése.
- ❖ A spontán tanulástól eljussanak a szándékos tanulás szintjére.

Az óvónő feladatai

- ❖ Biztosítson lehetőséget olyan tevékenységek, szituációk átélésére, ahol megismerhetik a felfedezés, a kísérletezés és a kutatás örömeit.
- ❖ Ismertesse meg a gyermekeket alapvető fogalmak jelentésével.
- ❖ Építsen a gyermek kíváncsiságára, cselekvő aktivitására és biztosítson közvetlen, sok érzékszervet foglalkoztató tapasztalást, felfedezést
- ❖ Vegye figyelembe egyéni fejlettségüket, és differenciáltan adjon feladatokat.
- ❖ Építsen a gyermekek megismerési vágyára, érzelmi beállítottságára, önkéntelen figyelmére.
- ❖ Törekedjen a tanulás játékos jellegének megtartására.
- ❖ Játékos feladatokkal fokozza a gyermekek érdeklődését, kitartását, pontosságát.
- ❖ Tegye lehetővé, hogy a tanulási folyamat során a gyerekek maguk találják meg a megoldási lehetőségeket.
- ❖ Erősítse a gyermekekben az önállóság iránti vágyat, mint motiváló tényezőt.
- ❖ Játékos feladatokkal segítse elő az emlékezet, a figyelem és a képzelet fejlődését.

- ❖ Az óvodapedagógus a tanulás irányítása során személyre szabott, pozitív értékeléssel segítsé a gyermek személyiségének kibontakozását.

A fejlődés várható eredménye az óvodáskor végén

- Megjelenik a szándékos bevésés felidézés.
- Megnő a megőrzés időtartama.
- Megjelenik a tanulás alapját képező szándékos figyelem.
- Fokozatosan növekszik a figyelem tartalma, terjedelme, könnyebbé válik a figyelem megosztása.
- A tanuláshoz szükséges képességeik folyamatosan fejlődnek.
- Eljutnak a fogalmi gondolkodás szintjére
- A tanuláshoz szükséges képességei alkalmassá teszik az iskolai tanulás megkezdéséhez
- A sajátos nevelési igényű gyermekek esetében folyamatos, speciális szakemberek segítségével végzett pedagógiai munka mellett érhető csak el a fentiekben leírt fejlettségi szint.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek iskolaérettségi kritériumai tükrözik a befogadó intézmény elvárásait az iskolába kerülő gyermekekkel szemben

7. Az óvodai nevelés feltételrendszere

7.1. Személyi feltételek

A Pedagógiai Program megvalósítását valamennyi csoportban felsőfokú végzettségű óvónők és szakképzett dajkák biztosítják.

Az óvodai környezetnevelési munkaközösség tagjai magas szintű környezetpedagógiai és természetvédelmi szakismeretekkel rendelkeznek.

A nevelőtestület megállapodott abban, hogy tervezőmunkánkat és azok eredményeit az alábbi dokumentumokban rögzítjük:

1. A tanulási-és részképességi zavarral küszködő gyermekek fejlesztését fejlesztőpedagógusi végzettségű kolléganő végzi.
2. A sajátos nevelési igényű gyermekeket specifikum-orientált szakemberek fejlesztik.

Szokás és szabályrendszer

Tartalma:

- napirend
- hetirend
- eszközök helye és használata
- érintkezés szokásai
- együttélés szabályai

Eseményterv

Tartalma:

- ünnepek, ünnepélyek, rendezvények, kirándulások
- erdei óvoda szervezése
- sportprogramok
- óvoda és család közös tevékenységei
- a pedagógiai feltételek biztosítására irányuló feladatok

Tematikus terv

Tartalma:

- témák megnevezése, feldolgozása, rendezése
- feladat, élmény, tapasztalat, gyermekek tevékenysége
- módszerek, eszközök
- reflexió

Egyéni adattároló

Tartalma

- pedagógiai adatok
- pszichológiai adatok
- fejlődésmérők
- egyéb eszközök, bejegyzések

7.2. Tárgyi feltételek

A mellékletben megjelölt kötelező taneszközök beszerzése, valamint a hiányosságok pótlása éves lebontásban ütemezetten történik.

Terveink között szerepel preventív gyógytorna program beindítása, s a hozzá szükséges speciális eszközök beszerzése.

8. A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek nevelése

8.1 Különleges bánásmódot igénylő gyermekek:

- a.) sajátos nevelési igényű
- b.) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő
- c.) kiemelten tehetséges gyermekek fejlődésének segítése

8.1. a.) A sajátos nevelési igényű gyermekek nevelése

„sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a gyermek, tanuló, aki a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján

- a) testi, érzékszervi, értelmi, beszéd fogyatékos, autista, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd,
- b) a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzd;”

A nevelés célja:

- ❖ Olyan gyerekek nevelése, akik őszinte emberi érzéseket tapasztalva, maguk is képessé válnak azok átélésére, s a harmonikus személyiségfejlesztés eredményeként valamennyien életkoruknak és képességeiknek legmagasabb fejlettségi szintjét érik el.
- ❖ A sajátos nevelési igényű gyermekek iskolai, vagy más környezetbe való sikeres beilleszkedése.

8.1. b.) Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő

„beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő az a gyermek, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján az életkorához viszonyítottan jelentősen alulteljesít, társas kapcsolati problémákkal, tanulási, magatartásszabályozási hiányosságokkal küzd, közösségbe való beilleszkedése, továbbá személyiségfejlődése nehezített vagy sajátos tendenciákat mutat, de nem minősül sajátos nevelési igényűnek”.

A nevelés célja:

- ❖ Ha a gyermek, a tanuló beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzd, fejlesztő foglalkoztatásra jogosult. A fejlesztő foglalkoztatás a nevelési tanácsadás és az óvodai nevelés keretében valósítható meg.
- ❖ Beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek iskolai, vagy más környezetbe való sikeres beilleszkedése.

8.1. c.) Kiemelten tehetséges gyermekek fejlődésének segítése

„**kiemelten tehetséges gyermek:** az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség”

A nevelés célja:

- ❖ Korai tehetség-felismerés, tehetségazonosítás az életkori sajátosságnak megfelelően.
- ❖ A tehetséges gyermek személyiségfejlődésének támogatása, a második kerületi speciális tehetségprogramban való részvételre javaslat adása.
- ❖ Tanácsadás, támogatás a szülőknek.

8.2. Óvodai integráció

Óvodánkban vállaljuk annak az óvodáskorú gyermeknek a nevelését, aki:

- *Mozgásszervi fogyatékos integráltan nevelhető,*
- *Integráltan nevelhető enyhe értelmi fogyatékos,*
- *Egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem-vagy magartásszabályozási zavarral) küzdő sajátos nevelési igényű gyermek*

8.3. Az integrálás lehetőségének további feltételei:

Általános feltétel

- a. testi fogyatékos gyermek esetében:
 - integrálhatóság megléte
 - helyváltoztatás képessége
 - bevonhatóság, mobilitás

- biztos segédeszköz kezelés
- egészségügyi szükségleteit szabályozni képes

b. enyhe értelmi fogyatékos gyermek esetében:

- integrálhatóság
- társaik között nevelhetőek, önmagukra és társaikra nem jelentenek veszélyt,
- Közös tevékenységekbe részben vagy teljesen bevonhatóak
- Szükségleteiket jelzik a felnőttek vagy társaik felé
- Elemi szinten képesek ellátni magukat
- Kommunikáció,- és kontaktus képesek

Sérülés-specifikus feltétel

a. testi fogyatékos gyermek esetében:

biztonsággal használják az esetleges segédeszközt,
képesek önállóan hely-és helyzetváltoztatásra,
elemi és egészségügyi szükségleteit önállóan végzi

b. enyhe értelmi fogyatékos gyermek esetében:

nem meghatározható fejlődési zavar,
mentálisan retardált F 70,
csak öt éves kor után

8.4. Az integráció általános óvodai elvei:

- ❖ A Tanulási Képességeket Vizsgáló és Rehabilitációs Bizottság véleménye alapján óvodai nevelésben részt vehetnek (integrálhatóak).
- ❖ Az integrálást valamennyi óvodapedagógus támogatja.
- ❖ A csoportjukban sajátos nevelési igényű gyermeket nevelő kollégákat az alkalmazotti közösség támogató munkájával segíti.
- ❖ Az integrálhatóság minden esetben egyéni döntést igényel, valamennyi körülményt figyelembe véve.
- ❖ Három hónapos próbaidővel történik a felvétel. A sajátos nevelési igényű gyermek befogadása, segítése nem jelenthet túlzott terhet a csoportban lévő többi gyermek, felnőtt számára az eleve magas csoportlétszámokat illetően.
- ❖ Csoportba való beosztás előtt az óvónők személyesen találkoznak a kisgyermekkel és szülőikkel.
- ❖ A testi fogyatékos gyermekek (amennyiben segédeszköz használatra kényszerülnek) számára két csoportszobával a földszinti bal szárnyú

akadálymentesített épületrész biztosított, enyhébb fogyatékoság fennállása esetén valamennyi csoportban elhelyezhetőek .

- ❖ A nem meghatározható fejlődési zavarral küszködő vagy mentálisan retardált gyermekek esetében a súlyossági fok, a csoportban dolgozók érzékenysége, az aktuális csoportlétszám meghatározó elv lehet.
- ❖ A gyermek fejlesztésében meghatározó a nem fogyatékos óvodáskorúakkal történő együttnevelés.
- ❖ A spontán tanulást, a társakkal való együttműködést és kommunikáció fejlődéséhez biztosítani kell az élményeket, tapasztalatokat és mintákat amelyeket a kortárs csoportban megél.
- ❖ A sérült kisgyermek harmonikus személyiségfejlődését az elfogadó, az eredményeket értékelő környezet segíti.

8.5. A Szakértői Bizottság szakvéleményének tartalmaznia kell:

- ❖ Személyi adatokat
- ❖ A vizsgálat megállapításait: a sajátos nevelési igény tényét, annak okait
- ❖ Az integrált nevelés lehetőségét
- ❖ Nevelési javaslatokat, fejlesztési területeket
- ❖ Az intézmény név szerinti kijelölését
- ❖ Kötelező kontroll vizsgálat időpontját
- ❖ Szakértői vélemény nyilvántartási számát, szülői nyilatkozatot

8.6. Az óvodai csoportok szervezésének elvei:

- ❖ a gyermekek számára a lehető legkedvezőbb csoportot kell kijelölni
- ❖ igazodni kell a gyermekek fejlettségéhez, a sérülés-specifikum figyelembe vételével a legkedvezőbb lehetőséget biztosítani
- ❖ a 8.2. pontban megnevezett (sajátos nevelési igényű) gyermekek létszámát az Alapító Okiratban megjelölt gyermeklétszámhoz kell igazítani, s annak két százalékos felvételi lehetőségét biztosítani.
- ❖ a csoportok kialakításakor azok létszámához viszonyítottan egy-egy eltérő sérülésű gyermek elhelyezését szorgalmazzuk

8. 7. Az eredményes integrálás személyi feltétele

1. Óvónők:

Feladatai:

- ❖ a sajátos nevelési igényű gyermek szeretetteljes fogadása, tisztelete
- ❖ a legkedvezőbb körülmények megteremtése
- ❖ a társakkal való megismertetés és természetes elfogadtatása
- ❖ a különbözőségekből eredő nehézségek áthidalása, segítségadás
- ❖ a testi - lelki kondícióik fejlődésének elősegítése
- ❖ a gyermek igényeinek teljes körű kiteljesedésének biztosítása
- ❖ az óvodai életbe való teljes körű bevonás
- ❖ kommunikációs hátrányok enyhítése
- ❖ az egyéni sikereket segítő tulajdonságok, funkciók fejlesztése
- ❖ a gyermek sajátos értékeinek kiemelése, támogatása
- ❖ megalapozni és kialakítani a gyermek kapcsolattartó képességének normatív szabályait, az elvárható viselkedési módokat
- ❖ juttassa sikerhez a gyermeket, alakítson pozitív magatartásformákat (kitartás, akaraterő, türelem..)
- ❖ a környezethez és a személyekhez fűződő pozitív érzelmi viszony kialakítása
- ❖ a közösségi életre való nevelés, a társas kapcsolatok alakításával kiegyensúlyozott és boldog gyermek nevelése
- ❖ a családdal és a fejlődést segítő szakemberekkel történő hatékony együttműködés és kapcsolattartás

2. Dajkák, gyógypedagógiai,- és pedagógiai asszisztens

Feladatai:

- ❖ A gyermek gondozásával és higiénés önellátásával kapcsolatos teendők ellátása, a gyermeki személyiség tiszteletének betartása
- ❖ Az egészséges, tiszta, esztétikus óvodai környezet biztosítása
- ❖ A nevelési tevékenység elősegítése
- ❖ A bizalom és jó kapcsolat kialakítása
- ❖ Segítségadás

3. Az alkalmazotti közösség

Feladata:

- ❖ Legjobb tudása szerint, a tőle elvárható módon munkájával és pozitív hozzáállásával segítse a sajátos nevelési igényű gyerekeket és családjukat, valamint az óvodai közösségbe való beilleszkedésüket

4. Az integrációs folyamatban közreműködő partnerek

4.1. Szakértő és Rehabilitációs bizottság

Feladata:

- ❖ A gyermek szakértői vizsgálatának és kontrollvizsgálatának elvégzése
- ❖ Szakvélemény kiadása és megküldése az óvodának
- ❖ Esetleges tanácsadás, információ

4.2. Szülő:

Feladata:

- ❖ Napi kapcsolattartás az óvónőkkel, tájékoztatja őket a gyermek állapotáról, állapotváltozásairól
- ❖ Rendszeres kapcsolat a gyógytornással, terapeutával

4.3. Gyógytornász, konduktor

Az integrációs feladatoknak eleget tevő gyógytornász vagy konduktor szakmai munkájára elengedhetetlen szükség van a testi fogyatékos gyermekek ellátásában. Az ő munkája adja a vázát a sérült gyermekek fejlesztésének.

Feladata:

- ❖ Elvégzi a gyermek rendszeres mozgásfejlesztését.
- ❖ Elkészíti a fejlesztési ütemtervet és foglalkozik a gyermekekkel. Mindezeket dokumentálja.
- ❖ Közvetlen kapcsolatot tart a csoportos óvónőkkel, a szülőkkel, tájékoztatja őket a gyermek fejlődéséről, valamint a közösségben, csoportban és az udvaron végezhető mozgáselemekről.
- ❖ Alkalmanként tájékoztatja a vezetőt a gyermek állapotáról.
- ❖ Jegyzéket készít a szükséges fejlesztő eszközökről.

4.4. Gyógypedagógus

Feladata:

- ❖ A nem meghatározható fejlődési zavarban szenvedő vagy mentálisan retardált gyermekek fejlesztése, a szakértői bizottság szakvéleményében megfogalmazott fejlesztési területeken.
- ❖ Egyéni fejlesztési tervet készít.
- ❖ Kapcsolatot tart a gyermek óvónőivel, tájékoztatja őket a gyermek fejlődéséről.

- ❖ Útmutatót ad a csoportban végezhető foglalkozásokhoz.
- ❖ Kialakítja a szülői kapcsolattartás formáit.
- ❖ Tájékoztatja a vezetőt a gyermek fejlődéséről.
- ❖ Jegyzéket készít a szükséges fejlesztő eszközökről.

4.5. *Intézményfenntartó*

Feladata:

- ❖ A sajátos nevelési igényű gyermekek fogadásának intézményi kijelölése
- ❖ Hozzájárul a gyermekek ellátásához szükséges speciális szakemberek és a fejlesztés tárgyi eszközeinek biztosításához
- ❖ Ellenőrzi, beszámoltatja az óvodát az ott folyó szakmai munkáról

4.6. *Óvoda*

Feladata:

a. Pedagógiai feltételek biztosítása

- ❖ Az óvodapedagógusok, a gyógypedagógiai asszisztens és a pedagógiai asszisztens segítőkészségével és fogadókészségével biztosítják a sajátos nevelési igény maximális kielégítését
- ❖ Szakmai képzés és önképzés
- ❖ Sérülés specifikus módszerek, terápiák, technikák megválasztása és alkalmazása
- ❖ Rugalmas szervezeti keret kialakítása az egyéni foglalkoztatás megvalósulásához
- ❖ A kompenzációs lehetőségek körének bővítése
- ❖ Annak felismerése, hogy a sajátos nevelési igényű gyermek egyes területeken kiemelkedő teljesítményre is képes
- ❖ Az óvodai közösség és a szülők megfelelő tájékoztatása a sajátos nevelési igényű gyermekek befogadására, együttműködés a gyermek családjával

b. Tárgyi és személyi feltételek biztosítása

8.8. Az integrálás környezeti és tárgyi feltételei

8.8.1. Környezeti és tárgyi feltételek:

Az óvodai épület akadály-mentesítésével, valamint a földszinti két csoportszoba közvetlen udvari megközelíthetőségének biztosításával, lehetővé vált a mozgásukban akadályozott kisgyermek biztonságos fogadása.

Az óvodaudvarra elektromos kapunyitó, gépkocsi-beálló és rámpa segíti a bejutást, s azon közlekedve a mozgáskorlátozott mellékhelyiség előterén keresztül lehet a csoportszobákba eljutni.

A gyermek számára az óvodakertbe való közvetlen kijutást a csoportszobák udvari falán megnyitott szélesebb ajtónyitás teszi lehetővé.
A gyermek számára öltözőrész is biztosított, valamint a jól megközelíthető mozgáskorlátozott egészségügyi helyiség is.

Amennyiben szükséges, további kapaszkodókat és korlátot kell létesíteni az épületben és udvaron egyaránt (tornaszoba, udvarra vezető lépcső).

8.8.2. Tárgyi szükségletek

a. a testi fogyatékos gyermekek mozgásfejlesztéséhez szükséges tárgyi eszközök részben a már meglévő tornaszerek használatával biztosítottak, másrészt pedig a sérülésspecifikumnak megfelelő egyéb mozgásfejlesztő eszközökkel kívánjuk kiegészíteni a gyógytornász ajánlása alapján.
A komfortérzet és a teljes körű ellátottság biztosítására az általuk használatos bútorok kiegészítésre, bővítésre szorulnak az étkezés és alvás tekintetében.

b. a testi fogyatékos gyermekek számára rendelkezésre áll a már meglévő és a többi gyermek által is használt eszközkészlet, a további fejlesztő eszközszükségletet a gyógypedagógus ajánlása alapján biztosítjuk.

8.9. Egyéni fejlesztési terv

a. Amennyiben a szakértői és rehabilitációs bizottság szakvéleménye alapján a diagnózis BNO kóddal szerepel, a fejlesztési tervet gyógypedagógus készíti el a jogszabályban előírt formanyomtatvány alkalmazásával.

b. Amennyiben a BNO besorolás nem szerepel a diagnózisban, óvodapedagógus (fejlesztő pedagógus) készít egyéni fejlesztési tervet.
Tartalma:

- Gyermek neve, születési ideje
- Óvodai felvétel ideje
- Szakértői bizottság megnevezése, a szakvélemény dátuma, felülvizsgálat ideje
- Diagnózis, vizsgálati eredmények
- Fejlesztendő területek
- Fejlesztési ütemterv havi bontásban
- Elért eredmények

8.10. Óvodában végezhető egyéni fejlettséget mérő vizsgálatok, eszközök

1. Diagnosztikai fejlettségmérő vizsgálat (DIFER)

A mérést a II. kerületi Pedagógiai Szolgáltató Központ végzi évente két alkalommal. A *szeptemberi mérés* célja, hogy diagnózist állítson fel a gyermekek alapkészségeiről, azok fejlődéséről, s útmutatót adjon a pedagógusoknak arról, melyek azok a hiányosságok, fejlesztésre váró területek, amelyeket pótolni kell a sikeres iskolai élet megkezdéséhez.

A *tanév végi mérés* célja az, hogy kimutassa a tanév során a gyermekek alapkészségeinek fejlődését, a feltárt problémás esetekben a fejlesztés eredményességét vizsgálja, esetleg további fejlesztés szükségességét szorgalmazza.

Eszközei: DIFER fejlettségmérő nyomtatványok

2. Logopédiai szűrővizsgálat

A Pedagógiai Szakszolgálat intézményi logopédusa végzi a tanévkezdéskor az adott évben tankötelessé váló gyermekek beszédértésére, beszédészlelésére és beszéd fejlettségére vonatkozóan.

Eszközei: Szól-e? Szűrőeljárás nyomtatványai

3. Kiegészítő szűrővizsgálat

A szűrést a Pedagógiai Szakszolgálat gyógypedagógusai és az intézményi pszichológus végzi tanévkezdéskor az adott évben tankötelessé váló gyermekek körében, mely a gyermekek mozgására, kognitív képességeire, grafomotoros fejlettségére, valamint pszichológiai és szociális érettségére irányulnak.

Célja: a prevenció, az iskolai tanulási nehézségek megelőzése.

8.11. A személyiségfejlesztés várható eredménye óvodáskor végére

- ☺ Általános állapotjavulás eredményeként megnő a teljesítőképeség, ezáltal az önbizalom is megnő.
- ☺ Önállóságuk megnövekszik, örülnek a sikereknek.
- ☺ Szándékosan irányítani képesek mozgásukat, a hely és helyváltogatás automatizálttá válik.
- ☺ A közös tevékenységekbe szívesen bekapcsolódnak, elfogadják az elvárható magatartásformákat.
- ☺ A gyermeki személyiségjegyek optimálisan fejlődnek.
- ☺ Azonos esélyekkel kezdhetik iskolai tanulmányaikat, mint hasonló társaik

- ☺ Ismereteik bővülnek, praktikus gyakorlatokra tesznek szert, melyeket más környezetben is alkalmaznak.
- ☺ Elgondolásaikat szavakkal is kifejezik.
- ☺ Képesek egymáshoz alkalmazkodni.
- ☺ Képesek elsajátítani mozgásos elemeket, ismerik az irányokat.
- ☺ A testgyakorlatokat képességeiknek megfelelően hajtják végre.
- ☺ Megismerik saját fizikai teljesítőképességüket.
- ☺ Teljesítenek kisebb megbízásokat.
- ☺ Biztosan mozognak a szűkebb és tágabb környezetükben.
- ☺ Önállóan végzik a személyükkel kapcsolatos tisztálkodási és öltözködési feladatokat, önállóan étkeznek
- ☺ Megjelenhet a tanulás alapját képező szándékos figyelem, növekedhet tartalma
- ☺ Megjelenhet a szándékos bevézés, felidézés.
- ☺ Felfogják az alapvető metakommunikációs jelzéseket.
- ☺ Mentális és pszichés kondíciók erősödnek (izomtónus növekedés, aktivitás, bátorság
- ☺ Kognitív képességeik fejlődnek
- ☺ Kommunikációs-, és kifejezőképességük erősödik

8.12. Eszközigeény a fejlesztés érdekében

Speciális eszközök 11/1994.(VI:8.) MKM r. 7.sz. melléklete alapján

a. Helyiségek bútorzata és egyéb berendezési tárgyai

sorszám	megnevezés	megjegyzés
1.	Óvodai fektető	Kemény ágybetét, decubitus matrac, egyéni szükséglet szerint
2.	gyermekszék	Állítható magasságú, lábtartóval és ülőkével
3.	gyermekasztal	Állítható magasságú, dönthető lapú, peremes egyszemélyes

b. Nevelőmunkát segítő eszközök

sorszám	megnevezés	megjegyzés
1.	egyéni fejlesztést szolgáló speciális felszerelések: mozgást, kognitív képességeket fejlesztő eszközök (vályús labda, párhuzamos korlát, Therra Band szalag, Fusio-boll labda...)	a fejlesztést végző szakember útmutatása alapján

Eszközökkel szembeni követelmény:

A gyermekek részére vásárolt eszközöknek és felszereléseknek igazodnia kell a gyermekek testméreteihez.

9. Az óvodai élet szervezésének további elemei

9.1. Szervezeti és időkeretek

A gyermekek választható tevékenységi kereteit három csoportba sorolhatjuk:

Spontán tevékenységi keret (tanulás)

A gyermek a napi élet és játéktevékenysége folyamán megtanulja az egészséges életmód és életvitel szokásait, a helyes szociális magatartási viselkedést, és a kapcsolatteremtés lehetőségeit. Ennek a munkának fő szereplője az óvónő, akinek elfogadó, segítő és támogató jelenléte meghatározó és modell értékű a gyermek számára.

Az óvodai tanulás célja elsősorban az attitűdök erősítése, fejlődésének elősegítése és a képességek fejlesztése. Az óvónő feladata a tanulást elősegítő környezet megteremtésén keresztül a gyermekek meglévő tapasztalatain, ismeretein, élményein alapuló képességfejlesztés. Ennek során egyéni, fejlesztő értékeléssel segíti a személyiség kibontakozását.

Kötetlen, szabadon választott foglalkozás

Felhasználjuk a gyermek fejlődését elősegítő tevékenységeket, és érdeklődésük alapján ezekben önként vesznek részt.

A kötetlen foglalkozások időkerete változó, mivel a gyermek érdeklődése és aktivitása határozza meg a foglalkozások időtartamát.

Kötelező foglalkozás

Az óvónő által szervezett játékos tevékenység, amely csoportbontásban és egyéni munkában valósulhat meg.

Tanulási időkeretek

Korcsoport	Külső világ tevékeny megismerése	Játék	Mesélés- verselés	Ének-zene, énekes játék, gyermektánc	Rajzolás, festés, mintázás, kézi munka	Mozgás
3-4 évesek	5-10'	180'	5-10'	10-15'	10-20'	15-25'
4-5 évesek	10-15'	180'	10-15'	15-20'	20-30'	15-25'
5-6-7 évesek	15-20'	150'	15-20'	25-30'	30-35'	25-35'

Mivel a gyermekek személyiségformálódása az alapvető tevékenységében, a **játékban** formálódik, ezért számára e tevékenységre biztosítjuk a legtöbb időt.

Egyéb szervezett foglalkozások, tevékenységek

Természetbúvár ovi programja

Helye:	az óvoda és más külső helyszínek
Időpontja:	havonta egy alkalommal 40-45 perc
Korosztály:	4-5 évesek és 6-7 évesek
Finanszírozás:	kedvezményes önköltséges

Közművelődési intézmények szolgáltatásai

Helyszín:	Nemzeti Táncszínház, Bábszínház, Fővárosi Állat- és Növénykert, múzeumok
Korosztály:	4-7 évesek
Időpontja:	havonta 1-2 alkalommal
Finanszírozás:	ingyenes, óvodai, esetenként önköltséges

Intenzív úszásoktatás

Helyszín:	Változó
Korosztály:	5-7 évesek
Időpontja:	minden tanév végén 10 (nap) x 45 perc
Finanszírozás:	önköltséges

9.2. Szolgáltatások

9.2.1. Nevelési időben szervezett ingyenes szolgáltatás

Logopédia: heti két alkalommal 2x30 perces időben

Cél

- * A gyermeket a beszédhibáiból eredő hátrányok csökkentésével alkalmassá tenni az iskolai feladatokra.

Logopédus feladata

- ❖ Végezze el a diszlexia és diszgráfia szűréseket.
- ❖ Adjon útmutatót a szülőknek az otthoni gyakorláshoz
- ❖ Tájékoztassa őket a gyermek fejlettségi állapotáról
- ❖ Tegyen javaslatot a gyermek számára legmegfelelőbb iskola választásához
- ❖ A speciális igényű gyermekeket irányítsa a nekik megfelelő szakszolgálati ellátáshoz.
- ❖ Szükség esetén kezdeményezzen más irányú vizsgálatot.
- ❖ Tájékoztassa az óvónőt a gyermek fejlődéséről.

Fejlesztőpedagógia: heti egy alkalommal 45 perces időben

Cél

- * A tanulási részképesség zavarok kiküszöbölésével alkalmassá tenni a gyermeket az iskolai tanulásra.

Fejlesztőpedagógus feladata

- ❖ A tanulási részképesség – gyengeségek felismerése és terápiája.
- ❖ Igazodjon a részképesség zavaros gyermekek egyéni fejlesztési igényeihez.
- ❖ Adjon a szülőknek tanácsot az otthoni foglalkozáshoz.
- ❖ Készítsen egyéni fejlesztési tervet.
- ❖ Tájékoztassa az óvónőt a gyermek aktuális állapotáról.

Hitoktatás: heti 1 alkalommal 45 perces időben

Cél

- * A gyermekek a hitoktató által, életkori sajátosságaiknak megfelelően jussanak a hit megismeréséhez szükséges ismeretekhez.

A hitoktató feladata:

- ❖ Feladata a gyermeki érdeklődés, rácsodálkozás, felismerés elindítása
- ❖ Az óvodai hittan foglalkozások tartalmi és formai felépítése illeszkedjen a 3-6 éves korú gyermek alapvető tevékenységformáihoz
- ❖ A hitoktatói nevelőmunka fogja át az óvodás gyermek személyiségének egészét, terjedjen ki az érzelmi, értelmi, szociális, testi szférákra is

9.2.2. Költségtérítéssel szolgáló szolgáltatások

Idegen nyelv oktatás: heti két alkalommal 2x30 perc

Cél

- * A gyermekek motiválása a későbbi nyelvtanulásra

Nyelvoktató feladata

- ❖ Nyújtson kellemes élményt az idegen nyelvvel kapcsolatban
- ❖ Minta értékű tiszta beszédével legyen modell
- ❖ Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat
- ❖ Használjon változatos, játékos eszközöket a foglalkozások során
- ❖ Az énekek, mondókák, játékok, versek kapcsolódjanak mozgásos játékokhoz
- ❖ Használjon szemléltető eszközöket, és vegye figyelembe az érzékszervek funkcióit
- ❖ Nagy hangsúlyt fektessen az utánzásra
- ❖ Győződjön meg a visszacsatolásról

Ovi-foci: heti két alkalommal 2x45 perc

Cél

- * Tehetséggondozás, mozgásfejlesztés

Focioktató feladata

- ❖ A gyermekeket az egészséges életmódra, a mozgás megszerettetésére nevelje
- ❖ Tevékenysége az óvodai testnevelés mozgásanyagára épüljön
- ❖ Az óvodás korú gyermek életkori sajátosságainak, mozgásfejlettségének figyelembevételével szervezze foglalkozásait
- ❖ Használjon játékos, változatos eszközöket, mellyel élményhez juttatja a gyermekeket

Néptánc: heti egy alkalommal 1x30 perc

Cél

- * Tehetséggondozás, zenei képességfejlesztés.

Néptáncoktató feladata

- ❖ Keltse fel és mélyítse el a gyermekekben magyar néptánc és népi kultúra iránti érdeklődést.
- ❖ Játékosan készítse elő a magyar néptánc alapmotívumait, ismertesse meg a gyermekekkel a magyar népi tánc alaplépéseit.
- ❖ A néptáncon keresztül ismertesse meg a gyermekeket a hagyományainkkal.
- ❖ Igazodjon az óvodás gyermek életkori sajátosságaihoz mind a mozgás, mind pedig a dalanyag kiválasztásával.
- ❖ Esztétikus, szép mozgásával legyen példaértékű, követhető modell a gyermekek számára.
- ❖ Foglalkozása legyen élményszerű, nyújtson örömet a gyermekeknek.

Sakk-ovi: heti egy alkalommal

Cél

- * Tehetséggondozás, kognitív képességfejlesztés.

A sakk-oktató feladata

- ❖ Ismertesse és szerettesse meg a sakk-játékot.
- ❖ Vegye figyelembe az életkori sajátosságokat.
- ❖ Juttassa el a gyerekeket a logikus gondolkodás alkalmazására.
- ❖ Neveljen a kitartásra.
- ❖ Juttassa el a sikerélmény átélésére a gyerekeket.

9.3. Az óvoda kapcsolatrendszere

Család

A gyermek nevelésének fő színtere. Óvodai nevelőmunkánk a családi nevelésre épül. Olyan pozitív konnotációk kötődnek a családhoz, melyek a család pótolhatatlanságát mutatják. Ezért az óvoda a családi neveléssel együtt, azt kiegészítve szolgálja a gyermek fejlődését. Ennek alapfeltétele a családdal való szoros együttműködés, hiszen a család tapasztalatai, információi nélkülözhetetlenek a kisgyermek nevelésében.

Ezért tartjuk fontosnak kiemelni alábbi feladatainkat:

- ❖ Az óvoda és család összhangjára való törekvést.
- ❖ A családok segítségét, nevelési eljárásaik következetes megtartásában.
- ❖ Igyekszünk megismerni a családok pszichés kondícióit, konfliktuskezelési technikáit.
- ❖ Törekszünk arra, hogy a jól megalapozott óvodai eljárásokat a család átvegye és folytassa.

Milyen együttműködéssel tesszük ezt?

A szülők és óvónők együttműködésének formái

- * fogadóóra
- * családlátogatás
- * szülői értekezlet
- * nyílt napok
- * napi beszélgetések
- * közös programok
- * ünnepek alkalmával

Segítő, előremutató formák szervezése, kimunkálása

- * szülők megbeszélései
- * közös sportprogramok
- * közös munkadélutánok
- * kerti napok
- * bakancsos túraprogramok
- * családi kirándulások
- * társadalmi munkák
- * részvétel gyermeknap megszervezésében

Hatékony munkamegosztás az óvónők és szülők között a gyermek nevelésében

- * szülői kérések
- * szülők műsoros ajándéka
- * szülők játékkal kedveskednek a csoportnak
- * szolidaritás, képviselő

Szülők nevelési kultúrájának segítése

- * előadások
- * szakemberek biztosítása
- * tájékoztató cikkek, faliújság, egyéb írásos dokumentumok
- * példamutatás

Szülők megnyerése az óvodai nevelés ügyének

- * közös programok
- * véleményük figyelembevétele
- * döntési lehetőségek felkínálása

Iskola

A kisgyermek érdekeiben fontos az eredményes együttműködés. Közös értekezletek és hospitálások alkalmával tapasztalatgyűjtés és betekintés kapcsán segítheti valamennyiünk munkáját, és megkönnyítheti a gyermek számára az „átmeneti” problémákat.

A kapcsolattartás formái

- * tanítók részvétele szülői értekezleten.
- * leendő elsős tanítók óvodai játékszervezése, a gyermek köszöntése levélben.
- * Iskola-nyitogató című tájékoztató megjelentetése.
- * a gyermek beilleszkedésének nyomon követése.
- * iskolalátogatás a nagycsoportos korú gyermekekkel.

Fenntartó

Rendszeres és elfogadó kapcsolatra törekvés az óvoda jó színvonalú működtetése érdekében.

Más intézmények

Pedagógiai Szakszolgálat

Szükség esetén pszichológus, logopédus, gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus segítségét kérjük a gyermek ellátása érdekében.

A szolgálat által végzett mérésekhez szülői beleegyezést kérünk.

A két intézmény közötti kapcsolattartó személy: az óvodai fejlesztő pedagógus

Közművelődési intézmények

A Művelődési Központok és színházak gyermekműsorainak rendszeresen látogatói a gyerekek.

Kapcsolattartó: nagycsoportos óvónők

Az intézmények programjairól faliújságokon és szórólapokon tájékoztatjuk a szülőket.

Civil szervezetek

A fakultatív óvodai rendezvények és szakmai programok megvalósulásának erkölcsi és szakmai támogatói: Magyar Madártani Egyesület, Magyar Természetjárók Szövetsége, Zöld óvodák hálózata...

Érvényességi rendelkezés

A helyi nevelési program érvényessége: visszavonásig

A helyi nevelési program módosítása:

- a köznevelési törvényben bekövetkező változás
- a nevelőtestület javaslata
- a szülői igények változása
- a fenntartói feladat változás

Előkészítő - döntési résztvevők:

- a nevelőtestület
- a szülők közösségének képviselői

Egyéb feltétel: - a nevelőtestület kétharmadának többségi szavazata

- a szülők kétharmadának egyetértési szavazata

A módosítás előterjesztésének formái:

- írásbeli előterjesztés az óvoda vezetőjéhez
- írásbeli előterjesztés a nevelőtestületi értekezleten

A program nyilvánosságának biztosítása:

- az önkormányzat honlapján elérhető, valamint
- a teljes program a nevelői szobában és a földszinti előtérben megtalálható

11. Legitimációs záradék

A Pedagógiai Programot a Hűvösvölgyi Gesztenyés kert Óvoda nevelőtestülete
elfogadta:

.....
a nevelőtestület nevében

dátum:

A szülők közössége nevében egyetértését nyilvánította:

.....
a szülői közösség tagja

dátum:

Jóváhagyta:

.....
intézményvezető

dátum:

10. Irodalomjegyzék, jogi szabályozás

1. A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. Törvény
2. A nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012.(VIII.28.) Korm. rendelet
3. Az Óvodai nevelés országos alapprogramjáról szóló 363/2012.(XII.17.) Korm. rendelet
4. 1997. évi XXXI. tv. a Gyermekek védelméről és gyámügyi igazgatásról
5. 2003.évi CXXV. Törvény az egyenlőbánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról
6. Intézményi Alapító Okirat 199/2015.(VI.25.)
7. Dr. Pereszlényi Éva, Porkolábné B. Katalin: Játék-Mozgás-Kommunikáció
8. Lehoczky János: Környezetvédelmi nevelés
9. Dr. Fejes Erzsébet - Kanczler Gyuláné dr: Mesélő természet
10. Érdi-Krausz Zsuzsa: Mindenki gyógytestnevelése
11. Dr. Radó Dezső: Környezetvédelem (háttér-információ pedagógusoknak)
12. Preventív gyógytornaprogram óvodásoknak – HIETE jegyzete 1997
13. Dr. Havas Péter: A környezet és egészségnevelés integrációjáról
14. A Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet

Határozati Jegyzőkönyv

Készült: Budapest, 2016. június 10.

A Gesztenyés kert Óvoda nevelőtestülete a Pedagógiai Program elfogadásakor az alábbi határozatot hozta:

Az óvoda nevelőtestülete ellenszavazat nélkül, 100%-ban elfogadta és megszavazta a Gesztenyés kert Óvoda módosított Pedagógiai Programját.

A határozatot aláírásukkal is megerősítik:

sszám	Név	Aláírás	Dátum
1.	Andrásiné Sümegi Szilvia		
2.	Balla Mária		
3.	Balog Gabriella		
4.	Dzsida Lilla Bernadett		
5.	Feidigáné Haluska Cecília		
6.	Karakó Tünde		
7.	Nagy Nóra Dalma		
8.	Nagy Piroska		
9.	Schmidt Hedvig Erika		
10.	Szintay Szilvia		
11.	Takátsné Bárdos Barbara		
12.	Tóth Dóra		
13.	Virovecz Mária		
14.	Vörös Árpádné		